

חטיבת טכנולוגיות רפואיות, מידע ומחקר
המרכז הלאומי לבקרת מחלות
ICDC – Israel Center for Disease Control

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

21 ספטמבר 2020
ג' בתשרי, התשפ"א
מלב"ם 375090320

שלום רב,

הנדון: תחלואה בסרטן בתל אביב—2014-2017

כמענה לבקשה של "המטה למאבק בתחנה המרכזית" מוצגים במכתב הזה עדכון הנתונים על תחלואה בסרטן (כלל סוגי הסרטן החודרניים, סרטן הריאה, ולימפומה שאינה הודג'קין), לפי אזור מגורים, בעיר תל אביב לקופה מ-2014-2017. אזור מגורים נקבע לפי הכתובת בעת האבחנה, כפי שהיא נרשמה במרשם האוכלוסין של משרד הפנים. כמו שהודגש בהתכתבות שלנו בעבר, כתובת בעת האבחנה לא תמיד אינדיקטור מהימן לחשיפה, כי יש אפשרות שהחולה עבר לכתובת הנוכחית זמן קצר לפני האבחנה, או מאידך גיסא, שתושב לשעבר אובחן עם סרטן זמן קצר אחרי שעבר למקום מגורים אחר. יש גם להוסיף שאם הכתובת איננה מעודכנת במאגר של משרד הפנים, דיוק הנתונים שלנו יושפע מכך. על בסיס הכתובת בעת האבחנה, ניתן לעגן רוב תושבי תל אביב לאזור גיאוגרפי, דבר שמאפשר עיבוד נתונים ברמת אזורי קטנים בתוך ערים גדולות.

בהתאם לבקשות הארגון, בעיבוד החוזר, שכוונת נווה שאנן ושפירא אוחדו לאזור מגורים אחד. על מנת לאפשר השוואה בין שכוונת דומות, התווספו לעיבוד עוד כמה אזורי בדרום תל אביב.

א. שכוונת נווה שאנן/שפירא: אזורי גיאוגרפיים 814, 815, 816, 821, 822, 823, 824

ב. שכוונת פלורנטיין: אזורי גיאוגרפיים 811, 812, 813

ג. שכוונת התקווה: אזורי גיאוגרפיים 924, 931, 932, 933, 934, 935

ד. שכוונת יד אליהו: אזורי גיאוגרפיים 925, 926, 927, 929

ה. שכוונת קריית שלום: אזורי גיאוגרפיים 832, 833

ו. תל אביב, אחר: כל שאר האזורי הגיאוגרפיים בתל אביב (קוד ישוב 5000)

מאז שהתקבלה הבקשה הקודמת של העמותה "עוטף תחנה מרכזית" נסגרה שנת 2017 במאגר של הרישום, העיבוד הנוכחי מתייחס לתקופה מ-2014-2017.

פרטים על האזורי שהגדרנו נמצאים בטבלה מספר 1, למטה.

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

חטיבת טכנולוגיות רפואיות, מידע ומחקר
המרכז הלאומי לבקרת מחלות
ICDC – Israel Center for Disease Control

טבלה 1: אפיון גודל ורמת החברתית הכלכלית, שכונות תל אביב

מספר באוכלוסייה בממוצע 2014-2017		
6474	גברים	שכונות נווה שאנן/שפירא (רמות SES 2-5)
5149	נשים	
4894	גברים	שכונת פלורנטין (רמת SES 8)
3864	נשים	
5626	גברים	שכונת התקווה רמות SES 3-4
5297	נשים	
7645	גברים	יד אליהו (רמות SES 5-7)
7920	נשים	
4420	גברים	קריית שלום (רמת SES 5)
4329	נשים	
186349	גברים	תל אביב, אחר (רמות SES 1-10)
193306	נשים	

10* מקרים או פחות

על מנת לאפשר השוואה של תחלואה בין אזורים, חישבנו (SIR) standardized incidence ratio עבור סוגי הסרטן חודרניים, סרטן הריאה וללימפומה שאינה הודג'קין בכל אחד מהאזורים הגיאוגרפיים שבהם סך האוכלוסייה עלה על 10,000 בממוצע לשנה. SIR מהווה היחס בין מספר המקרים שנצפו באזור מסוים, חלקי המספר הצפוי באותו אזור, אם שיעורי תחלואה באוכלוסיית התקן היו בתוקף. שיעורי תקן לצורך חישוב מספר ה"צפוי" בכל אזור היו של כלל עיר תל אביב לתקופה מ-2014-2017. התוצאות של העיבוד עבור כלל סוגי הסרטן החודרניים נמצאות בטבלה מספר 2, ועבור סרטן הריאה בטבלה מספר 3. בקבוצות בהם אובחנו 10 מקרים או פחות, הוחלף הערך המדויק בסימן * על מנת להגן על פרטיות החולים שגרים באזורים האלה. עקב השינוי בחלוקת האוכלוסייה של העיר, מספר המקרים של לימפומה שאינה הודג'קין היה 10 או פחות בכל קבוצת למעט "תל אביב, אחר", ולא נמצאו SIR חריג מהצפוי באף קבוצה. משום כך, תוצאות העיבוד עבור לימפומה שאינה הודג'קין לא מוצגות.

חטיבת טכנולוגיות רפואיות, מידע ומחקר
המרכז הלאומי לבקרת מחלות
ICDC – Israel Center for Disease Control

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

טבלה 2 : Standardized incidence ratios, כלל סוגי הסרטן חודרניים, לפי אזור מגורים, תל אביב-יפו, 2014-

2017

רווח סמך 95%	SIR	מספר המקרים הצפוי	מספר מקרים הנצפה		
1.49 ,1.02	1.24	92.9	115	גברים	שכונות נווה שאנן/שפירא
1.36, 0.90	1.11	87.1	97	נשים	
1.15 ,0.59	0.84	44.2	37	גברים	שכונת פלורנטין
1.07 ,0.51	0.75	41.1	31	נשים	
1.46 ,1.01	1.22	95.8	117	גברים	שכונת התקווה
1.33 ,0.92	1.11	106.9	119	נשים	
1.24 ,0.88	1.05	130.2	137	גברים	יד אליהו
1.27 ,0.95	1.10	168.3	185	נשים	
1.37 ,0.84	1.08	64.6	70	גברים	קריית שלום
1.42 ,0.93	1.16	77.7	90	נשים	
1.02 ,0.95	0.98	2816.4	2768	גברים	תל אביב, אחר
1.02 ,0.96	0.99	3605.9	3565	נשים	

בכתב מודגש – ממצאים מובהקים סטטיסטית

חטיבת טכנולוגיות רפואיות, מידע ומחקר
המרכז הלאומי לבקרת מחלות
ICDC – Israel Center for Disease Control

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

טבלה 3 : Standardized incidence ratios, סרטן הריאה, לפי אזור מגורים, תל אביב-יפו, 2014-2017

רווח סמך 95%	SIR	מספר המקרים הצפוי	מספר מקרים הנצפה		
2.7 ,1.07	1.75	11.4	20	גברים	שכונות נווה שאנן/שפירא
2.63 ,0.73	1.47	7.5	11	נשים	
*	*	*	*	גברים	שכונת פלורנטין
*	*	*	*	נשים	
2.33 ,0.87	1.48	12.2	18	גברים	שכונת התקווה
2.64 ,0.93	1.63	9.8	16	נשים	
2.27 ,0.99	1.54	16.3	25	גברים	יד אליהו
1.96 ,0.77	1.27	15.8	20	נשים	
*	*	*	*	גברים	קריית שלום
*	*	*	*	נשים	
1.03 ,0.83	0.93	346.4	321	גברים	תל אביב, אחר
1.06 ,0.84	0.95	327.9	310	נשים	

בכתב מודגש – ממצאים מובהקים סטטיסטית

חטיבת טכנולוגיות רפואיות, מידע ומחקר
המרכז הלאומי לבקרת מחלות
ICDC – Israel Center for Disease Control

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

לפי הנתונים המוצגים, בין 2014-2017, שיעור ההיארעות של סרטן חודרני היה מעל הצפוי באופן מובהק עבור נברכה (נלא נשיה) בשכונת החקונה ונווה שאנן/שפירא. באותה תקופה שיעור היארעות של סרטן הריאה היה מעל הצפוי באופן מובהק בקרב גברים בנווה שאנן/שפירא ובאופן גבולי עבור גברים ביד אליהו.

- כפי שהדגשנו בהתכתבות קודמת בנושא, השימוש בתחלואת סרטן עודפת כסמן (marker) להשפעה של זיהום אוויר בעייתית מאוד מכמה סיבות:
1. הגבולות של האזורים הוגדרו לצרכים סטטיסטיים, ולא בהכרח תואמים לרמות החשיפה לזיהום אוויר בעבר או בהווה.
 2. תקופת ה-lag בין החשיפה לגורם תחלואה כלשהו לבין היארעות סרטן לרוב מאוד ארוכה (עשורים). זה הופך את הרלבנטיות של מקום המגורים הנוכחי לתחלואה הנוכחית לבעייתית;
 3. קשר סיבתי בין זיהום אוויר וסרטן קיים ככל הנראה רק לסוגים בודדים של סרטן ובוודאי לא לכל הסוגים באופן גורף;
 3. גורמי סיכון שמשפיעים על ההסתברות לחלות בסרטן הם עישון פעיל וסביל, גורמים תורשתיים, חשיפה תעסוקתית (כולל חשיפה לשמש), ותזונה. ההערכה היא כי עישון לבד אחראי לכ-30% של מקרי הסרטן. אי יכולת לתקן עבור גורמים שידועים שמשמעותיים בתחלואת סרטן (כמו עישון, סיפור משפחתי וגורמים גנטיים) מעקרת מתוכן כל קשר שיימצא

בברכה,

ד"ר ברברה סילברמן

מנהלת הרישום הלאומי לסרטן
המרכז הלאומי לבקרת מחלות

העתק:

פרופ' ליטל קינן-בוקר, מנהלת, המרכז הלאומי לבקרת מחלות, משהב"ר
ד"ר רחל רענן, אפידמיולוגיה סביבתית, משהב"ר
עו"ד שולמית בלנק, מנהלת תחום העמדת מידע לציבור, משהב"ר
דובר, משהב"ר
חוק חופש המידע, משהב"ר